

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-88(3)/13/JS

Warszawa, 4 grudnia 2013 r.

DECYZJA DIH-1/ 77 /2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz.U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Michała Woźniaka wykonującego działalność gospodarczą pod nazwą „TUNIA”- PUB Sklep Wielobranżowy Michał Woźniak w Łodzi, od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej Nr 83/ŻG/2013 z dnia 11 października 2013 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.235.2013), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 599zł (słownie: pięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu dziewięciu partii produktów nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach:

1. **uchyla zaskarżoną decyzję w całości,**
2. **wymierza** przedsiębiorcy Michałowi Woźniakowi wykonującemu działalność gospodarczą pod nazwą „TUNIA”- PUB Sklep Wielobranżowy Michał Woźniak w Łodzi **karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu czterech partii produktów (wątróbka drobiowa, serca drobiowe, wieprzowina drobna, kości wieprzowe z karczku) nieodpowiadających jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 9 do 13 sierpnia 2013 r. przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej również „*Łódzkim WIIH*”, w sklepie przy ul. Przędzalnianej 124A w Łodzi, należącym do przedsiębiorcy Michała Woźniaka wykonującego działalność gospodarczą pod nazwą „TUNIA”- PUB Sklep Wielobranżowy Michał Woźniak w Łodzi, zwanego dalej również „*stroną*”, zakwestionowano:

– cztery partie produktów, tj. wątróbkę drobiową, serca drobiowe, wieprzowinę drobną i kości wieprzowe o łącznej wartości 60,21 zł o niewłaściwych cechach organoleptycznych. Produkty te posiadały znacznie zmieniony wygląd i zapach świadczący o nieświeżości

(wygląd i zapach nieswoisty dla tego typu produktów), a zatem zostały wprowadzone do obrotu z naruszeniem art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* (Dz.U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”,

– pięć partii świeżego mięsa drobiowego o łącznej wartości 129,69 zł, dla którego w ocenie Łódzkiego WIIH, wbrew wymaganiom określonym w przepisach art. 5 ust. 3 i art. 5 ust. 5 w związku z art. 5 ust. 4 lit. a, c i d rozporządzenia Komisji (WE) Nr 543/2008 z 16 czerwca 2008 r. wprowadzającego szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 *w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do mięsa drobiowego* (Dz. U. L 157 z 17.6.2008, s. 46 ze zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 543/2008”, nie podano w miejscu sprzedaży daty ważności, kategorii, stanu w którym mięso drobiowe wprowadza się do obrotu, numeru rejestracyjnego rzeźni lub zakładu rozbioru.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 13 sierpnia 2013 r. wraz z załącznikami (nr akt kontroli: ŻG.8361.235.2013).

W związku z powyższym, pismem z dnia 12 września 2013 r., Łódzki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Michała Woźniaka wykonującego działalność gospodarczą pod nazwą „TUNIA”- PUB Sklep Wielobranżowy Michał Woźniak w Łodzi o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu dziewięciu partii ww. produktów oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa. Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją Nr 83/ŻG/2013 z dnia 11 października 2013 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.235.2013), Łódzki WIIH wymierzył, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, ww. przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 599 zł.

Pismem z dnia 28 października 2013 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji. Strona stwierdziła, że odmawia zapłacenia – jak się wyraziła - „kolejnego mandatu”, w postaci kary pieniężnej w wysokości 599 zł wymierzonej decyzją Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej Nr 83/ŻG/2013 z dnia 11 października 2013 r. i w związku z tym wniosła o przekazanie sprawy do sądu. W opinii strony tylko sąd może w sposób obiektywny i sprawiedliwy ocenić materiał dowodowy i wydać stosowny wyrok. Strona uważa, że skoro postawiono zarzut narażenia zdrowia i życia mieszkańców to jest to przestępstwo i powinna zostać powiadomiona prokuratura. Strona podkreśliła także, że została ukarana już mandatem karnym w wysokości 300 zł i w związku z powyższym uważa, że wymierzenie kary w drodze decyzji w kwocie 599 zł jest niesłuszne.

Pismem z dnia 6 listopada 2013 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował przedsiębiorcę Michała Woźniaka wykonującego działalność gospodarczą pod nazwą „TUNIA”- PUB Sklep Wielobranżowy Michał Woźniak w Łodzi, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział

w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Jakość handlowa, stosownie do art. 3 pkt 5 tej ustawy, to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące m.in. jego właściwości organoleptycznych i fizykochemicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 3, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł. Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia, na mocy art. 40a ust. 5 tej ustawy stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Rozporządzenie 543/2008 wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Ustanawia ono dodatkowe wymagania, które musi spełniać mięso drobiowe wprowadzane do obrotu na terenie Unii Europejskiej. W art. 5 ust. 4 określa ono szczegółowe informacje, które muszą być podane na etykiecie opakowania jednostkowego w tym m.in. klasę mięsa, stan, w którym mięso wprowadza się do obrotu, zalecaną temperaturę przechowywania oraz numer rejestracyjny rzeźni lub zakładu rozbioru.

Natomiast art. 5 ust. 5 ww. rozporządzenia odnosi się do mięsa drobiowego oferowanego do sprzedaży bez opakowań i stanowi, że w odniesieniu do oznaczeń, o których mowa w ust. 4 stosuje się art. 14 dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz.U. L 109 z 6.5.2000, str. 29).

Zgodnie z art. 14 tej dyrektywy, w przypadku, gdy środki spożywcze są oferowane do sprzedaży konsumentowi bez opakowania lub gdy są pakowane w miejscach sprzedaży na życzenie konsumenta państwa członkowskie przyjmują szczegółowe zasady dotyczące

sposobu przedstawiania dokładnych informacji, przy czym mogą zdecydować o zrezygnowaniu z wymogu podawania wszystkich lub niektórych z tych informacji.

Należy zauważyć, że o ile przepisy rozporządzeń unijnych obowiązują wprost wszystkie państwa członkowskie, o tyle dziedziny objęte dyrektywami wymagają implementacji do prawa krajowego. Przepisy dyrektywy 2000/13/WE w Polsce wdraża ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o *jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych* (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.) i ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o *bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.), zwana dalej „*ustawą o bezpieczeństwie żywności*” oraz wydane na ich podstawie rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w *sprawie znakowania środków spożywczych* (Dz.U. Nr 137, poz. 966 z późn. zm.), zwane dalej rozporządzeniem „*w sprawie znakowania środków spożywczych*”. Przepisy te regulują szczegółowy zakres informacji podawanych w oznakowaniu opakowanych środków spożywczych i środków spożywczych bez opakowań przeznaczonych bezpośrednio dla konsumenta.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zauważa, że rozporządzenie w sprawie znakowania środków spożywczych w przypadku mięsa drobiowego oferowanego konsumentom bez opakowań wymaga podania na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w innym miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom nazwy tego środka, nazwy albo imienia i nazwiska producenta oraz klasy jakości handlowej lub innego wyróżnika jakości handlowej, o ile zostały one ustalone w odrębnych przepisach.

Podsumowując, zgodnie z art. 5 ust. 5 rozporządzenia 543/2008, jeżeli mięso drobiowe jest oferowane do sprzedaży bez opakowania, stosuje się art. 14 dyrektywy 2000/13/WE, który w przypadku środków spożywczych bez opakowań, do decyzji państw członkowskich pozostawia zakres informacji podawanych do wiadomości konsumenta. Tym samym, w rozpatrywanym przypadku, przepisem regulującym sposób oznakowania mięsa drobiowego bez opakowań jest rozporządzenie w sprawie znakowania środków spożywczych.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji wymierzył stronie karę pieniężną podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej z tytułu wprowadzenia do obrotu dziewięciu partii produktów o łącznej wartości 189,9 zł o niewłaściwej jakości handlowej, tj: czterech partii produktów (wątróbki drobiowe, serca drobiowe, wieprzowina drobna i kości wieprzowe) o niewłaściwych cechach organoleptycznych oraz pięciu partii świeżego mięsa drobiowego z uwagi na niewłaściwe oznakowanie w miejscu sprzedaży.

W ocenie Prezesa UOKiK wymierzenie kary stronie było zasadne, ale tylko w odniesieniu do zakwestionowanych czterech partii produktów o niewłaściwych cechach organoleptycznych. W przypadku zakwestionowanych pięciu partii świeżego mięsa drobiowego, Prezes UOKiK po wnikliwej analizie przepisów, ustalił że nie doszło do naruszenia przepisów o jakości handlowej i Łódzki WIIH błędnie zinterpretował obowiązujące przepisy w zakresie oznakowania mięsa drobiowego sprzedawanego bez opakowań.

Odwołując się od decyzji strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji. Strona stwierdziła, że odmawia zapłacenia wymierzonej kary i w związku z tym wniosła o przekazanie sprawy do sądu. Strona podkreśliła, że została już ukarana mandatem karnym w wysokości 300 zł i w związku z powyższym uważa, że wymierzenie kary w drodze decyzji w kwocie 599 zł jest niesłuszne.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK zauważa, że zważywszy na kompetencje organów Inspekcji Handlowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz.U. z 2012 r., poz. 270) skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego można wnieść po wyczerpaniu środków zaskarżenia, jakie służą skarżącemu w postępowaniu przed organem właściwym w sprawie. Pouczenie w tej sprawie znajduje się na końcu niniejszej decyzji.

W kwestii ukarania strony mandatem karnym w wysokości 300 zł Prezes UOKiK podkreśla, że przedmiotowy mandat nałożono w związku z popełnieniem wykroczeń określonych w:

- art. 137 § 1 Kodeksu wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482 t.j.) w związku z naruszeniem przepisów o obowiązku uwidaczniania cen, określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 czerwca 2002 r. w *sprawie szczegółowych zasad uwidaczniania cen towarów i usług oraz sposobu oznaczania ceną towarów przeznaczonych do sprzedaży* (Dz. U. Nr 99, poz. 894 z późn. zm.),
- art. 100 ust. 1 pkt 1 ustawy w sprawie bezpieczeństwa żywności i żywienia w związku z wprowadzeniem do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości (6 partii – 1 partii kiełbasy o nazwie „spod strzechy” i 5 partii przypraw),
- art. 111 § 2 Kw w związku z art. 4 ust. 2 Rozporządzenia (WE) Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w *sprawie higieny środków spożywczych* (Dz.U. L 139 z 30.04.2004, s. 1, z późn. zm.) w związku z niezachowaniem należytej czystości w obrocie środkami spożywczymi (stwierdzono, że półki regałów i opakowania jednostkowe produktów były brudne i zakurzone) .

Wobec powyższego nałożony na stronę mandat był wynikiem stwierdzonych nieprawidłowości innych, niż niewłaściwa jakość handlowa produktów.

Należy podkreślić, że przyjęte przez ustawodawcę brzmienie art. 40a ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie ustalone, iż wprowadził do obrotu nieodpowiadające jakości handlowej (pkt 3) lub zafałszowane (pkt 4) artykuły rolno-spożywcze, podlega karze przewidzianej w każdym z tych przepisów. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej lub zafałszowanych produktów, powoduje konieczność nałożenia stosownej kary (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10). Odpowiedzialność określona w tych przepisach ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu produktów o niewłaściwej jakości handlowej (por. wyrok

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 maja 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 126/10).

Prezes UOKiK zauważa, że stwierdzony stan faktyczny, opisany w Protokole kontroli z dnia 13 sierpnia 2013 r. uzasadniał wymierzenie kary pieniężnej w drodze decyzji za wprowadzenie do obrotu czterech partii produktów (kości wieprzowych z karczku, mięsa wieprzowego oraz serc i wątróbek drobiowych) o niewłaściwej jakości, a nie dziewięciu jak orzekł to Łódzki WIIH. Przedmiotowe partie produktów zakwestionowano z uwagi na zmienione cechy organoleptyczne, wygląd i zapach świadczący o nieświeżości (wygląd i zapach nieswoisty dla tego typu produktów). Należy także zaznaczyć, że zarówno osoba upoważniona przez przedsiębiorcę do podpisania protokołu kontroli jak i sama strona w chwili złożenia odwołania nie kwestionowała faktu wycofania z obrotu ww. produktów o zmienionych cechach organoleptycznych, a zatem potwierdziła istnienie stwierdzonych nieprawidłowości.

Należy podkreślić, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej jest wyrazem odpowiedzialności administracyjnej, która ma charakter obiektywny, a więc znajdującej zastosowanie w przypadku stwierdzenia samego faktu zachowania naruszającego taki przepis.

W związku z powyższym rozpatrując niniejszą sprawę, Prezes UOKiK na podstawie stanu faktycznego ustalonego po weryfikacji ustaleń Łódzkiego WIIH dokonał ponownej oceny przesłanek określonych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej i wymierzył stronie karę pieniężną w minimalnej wysokości 500 zł. Zdaniem Prezesa UOKiK, zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2000, spełni ona rolę kary skutecznej, proporcjonalnej i odstraszającej. Obniżenie wysokości kary pieniężnej w stosunku do wymierzonej przez Łódzkiego WIIH było konieczne z uwagi na to, iż organ odwoławczy rozpatrując sprawę doszedł do wniosku, że w przypadku pięciu partii mięsa drobiowego nie doszło do naruszenia obowiązujących przepisów.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2012 r., poz. 270) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. Michał Woźniak
wykonujący działalność gospodarczą
pod nazwą „TUNIA”- PUB Sklep
Wielobranżowy Michał Woźniak”,
ul. Przędzalniana 124A, 93-286 Łódź
2. Łódzki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Łodzi
3. a/a